

ID: 121230

Exekuce

Oprávněný nepokračuje řádně v zahájeném exekučním řízení, jestliže souhlasí se zastavením exekuce, popřípadě nepodá odvolání proti usnesení, kterým je exekuce zastavena podle § 268 odst. 1 písm. h/ o. s. ř. a § 52 odst. 1 exekučního řádu z důvodu osvobození povinného od placení pohledávek (§ 414 insolvenčního zákona), za situace, kdy je z insolvenčního rejstříku zřejmé, že insolvenční řízení na majetek povinného se nevede a povinný tak není osvobozen od placení jeho pohledávky.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 29 ICdo 129/2023-65 ze dne 26.2.2026)

Nejvyšší soud rozhodl v právní věci žalobce V. K., zastoupeného JUDr. M.K., advokátkou, se sídlem v P., proti žalovanému O. Z., zastoupeného A. V., obecným zmocněncem, o určení pravosti pohledávky, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 207 ICm 2064/2022, jako incidenční spor v insolvenční věci žalobce, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. MSPH 90 INS 23203/2020, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. ledna 2023, č. j. 207 ICm 2064/2022-20, a rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 24. dubna 2023, č. j. 207 ICm 2064/2022, 104 VSPH 229/2023-34 (MSPH 90 INS 23203/2020), tak, že řízení o „dovolání“ proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. ledna 2023, č. j. 207 ICm 2064/2022-20, se zastavuje. Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 24. dubna 2023, č. j. 207 ICm 2064/2022, 104 VSPH 229/2023-34 (MSPH 90 INS 23203/2020), a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. ledna 2023, č. j. 207 ICm 2064/2022-20, se zrušují a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

1. Městský soud v Praze (dále jen „insolvenční soud“) rozsudkem ze dne 26. ledna 2023, č. j. 207 ICm 2064/2022-20, zamítl žalobu, kterou se žalobce (V. K.) domáhal určení, že dílčí pohledávky č. 1 ve výši 51 060 Kč a č. 2 ve výši 33 276 Kč, přihlášené žalovaným (O. Z.) přihláškou pohledávky P37 v insolvenčním řízení vedeném na majetek žalobce u insolvenčního soudu pod sp. zn. MSPH 90 INS 23203/2020, nejsou po právu (bod I. výroku) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (bod II. výroku).

2. Insolvenční soud vyšel mimo jiné z toho, že:

[1] Rozsudkem Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 14. července 2009, č. j. 12 C 82/2006-314, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 28. dubna 2010, č. j. 12 Co 671/2009-356, 12 Co 672/2009 (jež nabyly právní moci dne 24. května 2010), byly žalovanému vůči žalobci přiznány pohledávky ve výši 51 060,50 Kč a 33 276 Kč (dále jen souhrnně „pohledávky“).

[2] Žalovaný podal dne 25. června 2010 návrh na nařízení exekuce k vymožení pohledávek u soudního exekutora Mgr. Martina Tunkla, Exekutorský úřad Plzeň-město.

[3] Soudní exekutor zastavil exekuci usnesením ze dne 10. prosince 2019, č. j. 094 EX 06082/10-157; důvodem zastavení exekuce bylo osvobození žalobce od placení pohledávek. Žalovaný (v exekučním řízení v procesním postavení oprávněného) se ke sdělení soudního exekutora o důvodu pro zastavení exekuce nevyjádřil a proti usnesení o zastavení exekuce se neodvolal, jakkoli šlo v osobě žalobce (v exekučním řízení v procesním postavení povinného) o omyl, neboť od placení pohledávek byla

osvobozena jiná osoba (s podobným jménem).

[4] Insolvenční soud usnesením ze dne 16. února 2021, č. j. MSPH 90 INS 23203/2020-A-30, zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne, (mimo jiné) zjistil úpadek žalobce (bod II. výroku) a povolil mu oddlužení (bod III. výroku).

[5] Přihláškou P37 datovanou dne 13. dubna 2021 žalovaný přihlásil do insolvenčního řízení pohledávky coby vykonatelné; pohledávky žalobce popřel z důvodu jejich promlčení.

[6] Usnesením ze dne 27. června 2022, č. j. MSPH 90 INS 23203/2020-B-53, zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne, insolvenční soud (mimo jiné) schválil zprávu o přezkumu zveřejněnou v insolvenčním rejstříku dne 10. června 2022 (bod II. výroku) a schválil oddlužení žalobce plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty (bod III. výroku).

[7] Žalobce podal žalobu o určení pravosti vykonatelných pohledávek dne 20. června 2022.

3. Na výše uvedeném základě insolvenční soud cituje ustanovení § 199 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), a § 112 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“), předeslal, že žaloba byla podána včas a osobou oprávněnou. Ohledně namítaného promlčení pohledávek uvedl, že žalovaný postupoval v exekučním řízení řádně; důvodem pro zastavení nebyla jeho „vlastní vůle“, nýbrž „objektivní okolnost“ osvobození žalobce od placení pohledávek; ačkoli šlo o omyl soudního exekutora, žalovaný „neměl důvod nevěřit“ jeho sdělení a procesnímu postupu.

4. K odvolání žalobce Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 24. dubna 2023, č. j. 207 ICM 2064/2022, 104 VSPH 229/2023-34 (MSPH 90 INS 23203/2020), potvrdil rozsudek insolvenčního soudu (první výrok) a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (druhý výrok).

5. Odvolací soud – cituje ustanovení § 7, § 173 odst. 4, § 199 a § 410 insolvenčního zákona, § 110 odst. 1 a § 112 obč. zák. a § 3028 odst. 3 a § 3036 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku (dále též jen „o. z.“), a odkazuje na (označenou) judikaturu Nejvyššího soudu – dospěl po přezkoumání napadeného rozhodnutí k závěru, že desetiletá promlčecí doba počala běžet dne 27. května 2010 (kdy se staly pohledávky přiznané z titulu náhrady nákladů civilního řízení vykonatelnými), přičemž promlčecí doba neběžela po dobu probíhajícího exekučního řízení, tedy stavěla se podle § 112 obč. zák. v době od 25. června 2010 do 31. prosince 2019 (kdy usnesení o zastavení exekuce nabylo první moci); žalovaný svými procesními úkony (jednáním) nijak nebránil jejímu řádnému vedení. Žalovaný tak podal přihlášku pohledávek před uplynutím desetileté promlčecí doby (dne 14. dubna 2021).

6. Proti rozsudku odvolacího soudu, jakož i rozsudku insolvenčního soudu podal žalobce „v plném rozsahu“ dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu § 237 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), argumentem, že napadená rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena. Dovolatel namítá, že napadená rozhodnutí spočívají na nesprávném právním posouzení věci (dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř.), a požaduje, aby je Nejvyšší soud zrušil a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení.

7. Konkrétně dovolatel přdestřel otázku, zda dojde k promlčení pohledávky věřitele v desetileté promlčecí době za situace, kdy věřitel sice nebrání průběhu jím zahájeného exekučního řízení, ale zároveň v řízení neprojevuje ani základní míru aktivity, kterou lze důvodně očekávat, zvláště je-li zastoupen osobou s právním vzděláním.

8. Dovolatel poukazuje na skutečnost, že dosavadní judikatura představovaná usnesením velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 18. července 2012, sp. zn. 31 Cdo 1103/2010,

uveřejněným ve Sbírce soudních rozhodnutí (dále jen „Sb. rozh. obč.“) pod číslem 130/2012 (dále jen „R 130/2012“), na projednávanou věc nedopadá, neboť žalovaný měl možnost ověřit si údaje uváděné soudním exekutorem „z veřejně dostupných zdrojů“ (zásada vigilantiibus iura scripta sunt). Žalovaný byl v exekučním řízení zastoupen osobou s právním vzděláním a nijak nereagoval ani na sdělení soudního exekutora, že ohledně dovolatele mělo být v roce 2017 zahájeno insolvenční řízení; kdyby žalovaný řádně pokračoval ve vymáhání pohledávek, musel by zjistit již v této době, že jde o omyl, a vyzoomět soudního exekutora, že má v exekučním řízení pokračovat.

9. Dále dovolatel uvádí, že jediným a posledním úkonem žalovaného v exekučním řízení bylo podání exekučního návrhu dne 25. června 2010, takže neposkytoval „alespoň základní součinnost“ a svou nečinností sám „způsobil“ zastavení exekučního řízení; je důvodné požadovat po každém věřiteli, aby o svou pohledávku alespoň jednou za 10 let projevil „minimální zájem“, byť by se mělo jednat jen o dotaz na stav řízení. Závěr o stavení promlčecí doby je vůči dovolateli nepřiměřeně tvrdý a rozporný s dobrými mravy.

10. Žalovaný ve vyjádření navrhuje dovolání zamítnout.

11. Dovolatel v replice setrvává na svém návrhu.

12. Pro dovolací řízení je rozhodné aktuální znění občanského soudního řádu.

13. Pro insolvenční řízení je rozhodný insolvenční zákon ve znění účinném do 30. září 2024 [srov. článek II, bod 1., části první zákona č. [252/2024](#) Sb., kterým se mění zákon č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [119/2001](#) Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [312/2006](#) Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů], a to s výjimkou nastavenou pro § 75, § 109 odst. 1 písm. c/ a § 412a odst. 3 insolvenčního zákona v části první článku II. bodu 2. a 3. zákona č. [252/2024](#) Sb.

14. Dovolání výslovně směřuje (i) proti rozsudku insolvenčního soudu. K projednání dovolání proti rozhodnutí insolvenčního soudu však není dána funkční příslušnost soudu; Nejvyšší soud proto řízení o „dovolání“ v tomto rozsahu bez dalšího zastavil podle § 104 odst. 1 o. s. ř. (srov. shodně např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. září 2003, sp. zn. 29 Odo 265/2003, uveřejněné pod číslem 47/2006 Sb. rozh. obč.).

15. V rozsahu, v němž dovolání směřuje proti té části prvního výroku napadeného rozhodnutí odvolacího soudu, již odvolací soud potvrdil bod II. výroku rozsudku insolvenčního soudu o nákladech řízení, jakož i proti druhému výroku rozsudku odvolacího soudu, jímž odvolací soud rozhodl o nákladech odvolacího řízení, je dovolání (objektivně) nepřipustné, jelikož připustnost dovolání podle § 237 o. s. ř. výslovně vylučuje ustanovení § 238 odst. 1 písm. h/ o. s. ř.

16. V rozsahu, v němž směřuje proti té části prvního výroku napadeného rozhodnutí, kterou odvolací soud potvrdil rozsudek insolvenčního soudu v bodu I. výroku o věci samé, dovolání, pro něž potud neplatí žádné z omezení připustnosti vypočtených v § 238 o. s. ř., může být připustné jen podle § 237 o. s. ř. Nejvyšší soud nemá důvod připustit dovolání pro odpověď na otázku, zda se staví promlčecí doba, jestliže věřitel neposkytoval v exekučním řízení „alespoň základní součinnost“, respektive, zda je odůvodněné požadovat po každém věřiteli, aby o svou pohledávku projevil alespoň jednou za 10 let „minimální zájem“.

17. Soudní praxe je dlouhodobě ustálena ohledně závěru, že v zahájeném řízení řádně pokračuje (§

112 obč. zák.) i ten účastník občanského soudního řízení, který součinnost se soudem v řízení sám nevyvíjí, svými úkony však nebrání průběhu řízení a jeho skončení rozhodnutím soudu ve věci. K tomu srov. již rozsudek tehdejšího Nejvyššího soudu Slovenské socialistické republiky ze dne 25. ledna 1976, sp. zn. 4 Cz 8/76, uveřejněný pod číslem 32/1978 Sb. rozh. obč., který je nadále použitelný a k němuž se Nejvyšší soud přihlásil např. v rozsudku ze dne 22. srpna 2011, sp. zn. 22 Cdo 3110/2010, uveřejněném pod číslem 35/2012 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 35/2012“).

18. V usnesení ze dne 31. května 2021, sp. zn. 29 Cdo 3310/2020, uveřejněném pod číslem 18/2022 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 18/2022“), Nejvyšší soud s odkazy na literaturu dále rozvedl podmínku řádného pokračování v zahájeném řízení (§ 112 obč. zák.), při jejímž splnění dochází uplatněním práva v promlčecí době u soudu nebo u jiného příslušného orgánu ke stavení běhu promlčecí doby. V řízení řádně pokračuje ten, kdo nebrání svými procesními úkony jeho náležitému průběhu tak, aby toto řízení mohlo skončit meritorním rozhodnutím či soudním smírem. Nelze tedy hovořit o řádném pokračování v řízení např. tam, kde žalobce vezme v občanském soudním řízení svou žalobu zpět, popřípadě kde nepodá návrh na pokračování řízení přerušeno podle § 110 o. s. ř., anebo kde oprávněný sám podá návrh na zastavení výkonu rozhodnutí. Výčet příkladů, kdy věřitel řádně nepokračuje v řízení, lze rozšířit též o případy, kdy přes výzvu soudu neopraví nebo nedoplní podání, jímž bylo zahájeno řízení (typicky žalobu), takže v řízení pro tento nedostatek nelze pokračovat; v situacích, kdy věřitel řádně nepokračuje v řízení zahájeném u soudu nebo jiného orgánu, skončí promlčecí doba bez ohledu na to, že právo bylo uplatněno (promlčecí doba v těchto případech běží i po dobu řízení).

19. Pro úplnost lze doplnit, že v rozsudku ze dne 31. července 2025, sp. zn. 23 Cdo 3245/2024, Nejvyšší soud dospěl k závěru, že není důvod k odklonu od judikатурních závěrů učiněných ve vztahu k § 112 obč. zák. ani v poměrech zákona č. [89/2012](#) Sb.; i podle právní úpravy v účinném občanském zákoníku platí, že uplatní-li věřitel žalobou právo u soudu a soud toto řízení z důvodu zpětvzetí žaloby zastaví, nepokračuje věřitel řádně v zahájeném řízení, v důsledku čehož nedochází podle § 648 věty první o. z. ke stavení promlčecí lhůty tohoto práva stejně, jako kdyby řízení nebylo vůbec zahájeno.

20. Za uplatnění práva, jež bylo pravomocně přiznáno, se ve smyslu § 112 obč. zák. považuje i podání návrhu na výkon rozhodnutí či exekučního návrhu. Je-li takový návrh podán, po dobu vykonávacího (exekučního) řízení, v němž je řádně pokračováno, promlčecí doba neběží; je-li návrh na nařízení výkonu rozhodnutí či exekuce podán opakovaně, pak při splnění podmínky řádného pokračování v řízení, dochází k dalšímu (opakovanému) stavení lhůty. Ve svém důsledku to znamená, že promlčecí doba pro uplatnění vymáhané pohledávky se prodlužuje o dobu, po kterou došlo ke stavení promlčecí doby (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. října 2012, sp. zn. 20 Cdo 4361/2011, nebo důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 22. června 2022, sen. zn. 29 ICdo 107/2020, uveřejněného pod číslem 34/2023 Sb. rozh. obč.).

21. V zahájeném vykonávacím (exekučním) řízení řádně pokračuje i ten oprávněný, který součinnost se soudem sám nevyvíjí, svými úkony však průběhu řízení a jeho skončení rozhodnutím ve věci nebrání, respektive na bezvyslednosti předchozího výkonu rozhodnutí (exekuci) se nepodílel. K tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. srpna 2011, sp. zn. 20 Cdo 4914/2010 (proti němuž podanou ústavní stížnost odmítl Ústavní soud usnesením ze dne 12. dubna 2012, sp. zn. I. ÚS 3751/11. V tomto usnesení Nejvyšší soud dále doplnil, že samotné provedení exekuce zajišťuje soudní exekutor, a proto nelze případnou nečinnost soudního exekutora spojovat s bráněním oprávněného v řádném pokračování v řízení. Otázkou promlčení nároku v důsledku postupu oprávněného v zahájeném řízení ve vazbě na dlouhodobou nečinnost soudního exekutora se Nejvyšší soud zabýval také v usnesení ze dne 9. června 2021, sp. zn. 20 Cdo 2748/2020 (oprávněnému byla vytýkána více než dvanáctiletá nečinnost a nezájem na pokračování exekučního řízení), a dospěl v něm k podobnému závěru.

22. S dovolatelem tak nelze souhlasit, že se promlčecí doba nestaví, jestliže věřitel v exekučním řízení alespoň jednou za 10 let neprojeví „minimální zájem“ o svou pohledávku, a že stavení promlčecí doby by v takovém případě bylo vůči dlužníku nepřiměřeně tvrdé a rozporné s dobrými mravy; na uvedené ustálené judikatuře nemá Nejvyšší soud důvod nic měnit ani na podkladě podaného dovolání.

23. Nejvyšší soud nicméně shledává dovolání přípustným pro odpověď na otázku, zda v daných poměrech žalovaný řádně pokračoval v exekučním řízení, které bylo zastaveno pro údajné osvobození povinného od placení zbytku pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona.

24. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

25. Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

26. Pro další úvahy Nejvyššího soudu je rozhodné následující ustanovení insolvenčního zákona, které platí v nezměněné podobě od 1. ledna 2008:

§ 419

(1) Insolvenční rejstřík je informačním systémem veřejné správy, jehož správcem je Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“).

(2) Insolvenční rejstřík obsahuje seznam insolvenčních správců, seznam dlužníků a insolvenční spisy. Pro každého dlužníka se vede jeden insolvenční spis.

(3) Insolvenční rejstřík je veřejně přístupný, s výjimkou údajů, o kterých tak stanoví tento zákon. Každý má právo do něj nahlížet a pořizovat si z něj kopie a výpisy. Soudce insolvenčního soudu má přístup ke všem údajům vedeným v insolvenčním rejstříku.

(...)

27. Obecný závěr, že věřitel nepokračuje řádně ve vykonávacím nebo exekučním řízení, jestliže podá návrh na zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce), modifikoval Nejvyšší soud v R 130/2012, podle něhož byl-li výkon rozhodnutí zastaven podle § 268 odst. 1 písm. c/ o. s. ř., tedy k návrhu oprávněného, avšak pouze (a jedině) na základě sdělení soudu, že všechny movité věci povinného již byly sepsány ve prospěch dříve nařízených exekucí, nelze takový případ kvalifikovat jako nedostatek „řádného pokračování v zahájeném řízení“ ve smyslu § 112 obč. zák.

28. V usnesení ze dne 5. prosince 2017, sp. zn. 20 Cdo 5006/2017, proti němuž podanou ústavní stížnost odmítl Ústavní soud usnesením ze dne 6. března 2018, sp. zn. II. ÚS 671/18, Nejvyšší soud mimo jiné dovodil, že oprávněný v řízení řádně pokračoval, i když navrhl zastavení exekuce poté, co obdržel od soudního exekutora informaci o nemajetnosti povinných.

29. Označená rozhodnutí vycházejí z toho, že oprávněný nemá možnost ověřit si z veřejně dostupných zdrojů informace od soudu (při výkonu rozhodnutí) nebo od soudního exekutora (v rámci exekuce) o tom, že povinný je nemajetný, popřípadě že všechny movité věci povinného již byly sepsány ve prospěch dříve nařízených exekucí. V poměrech exekučního řízení je to soudní exekutor, kdo je po doručení pověření k vedení exekuce oprávněn a zároveň povinen činit i bez návrhu úkony směřující k úspěšnému provedení exekuce a tyto úkony je povinen provádět až do doby, než zanikne

jeho pověření některým ze způsobů předpokládaných v § 51 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekučního řádu) a o změně dalších zákonů. Způsob provedení exekuce volí sám soudní exekutor (§ 58 odst. 3 exekučního řádu), který v exekučním řízení vystupuje nezávisle a je ve svém postupu vázán jen právním řádem a rozhodnutími soudu v exekučním řízení a řízení o výkonu rozhodnutí (§ 2 exekučního řádu). V případech, v nichž exekuční řád nesvěřuje rozhodování soudu, je volba postupu ponechána exekutorovi samotnému. K tomu srov. v literatuře Kasíková, M., Jirmanová, M., Hubáček, J., Plášil, V., Šimka, K., Kučera, Z., Nekola, V. Exekuční řád. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 409, marg. č. 2-3.

30. Informace o povinném a jeho majetku tak v exekučním řízení zjišťuje soudní exekutor, jehož úkolem je vymoci pohledávku oprávněného, přičemž oprávněný není povinen a zpravidla ani nemá faktickou možnost ověřovat jím zjištěné údaje; proto oprávněný postupuje řádně v zahájeném exekučním řízení i tehdy, jestliže podá návrh na zastavení exekuce, protože další vedení exekuce je podle sdělení soudního exekutora neúčelné (nevede k vymožení pohledávky oprávněného).

31. V projednávané věci soudní exekutor přistoupil k zastavení exekuce nikoliv pro zjištěnou nemajetnost povinného, nýbrž pro jeho domnělé osvobození od placení pohledávek (§ 414 insolvenčního zákona). Pohledávka věřitele vůči (insolvenčnímu) dlužníku, na kterou se vztahuje rozhodnutí insolvenčního soudu o přiznání osvobození od placení zbytku pohledávek, vydané podle § 414 odst. 1 insolvenčního zákona, v neuhrazeném rozsahu nezaniká, v soudním či jiném řízení ji však již nelze věřiteli přiznat; ve vykonávacím řízení má taková pohledávka stejný režim, jako promlčená pohledávka [pohledávka, u které byla účinně (důvodně) vznesena námitka promlčení]. K tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. listopadu 2010, sp. zn. 29 Cdo 3509/2010, uveřejněný pod číslem 63/2011 Sb. rozh. obč., nebo důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. listopadu 2024, sp. zn. 29 Cdo 3626/2023, uveřejněné pod číslem 60/2025 Sb. rozh. obč.

32. Koncepce insolvenčního zákona je založena na informovanosti účastníků a dalších osob o průběhu insolvenčního řízení prostřednictvím insolvenčního rejstříku. Rejstřík je ve smyslu ustanovení § 419 odst. 1 insolvenčního zákona informačním systémem veřejné správy, veřejně přístupným na internetu, který poskytuje všem osobám klíčové informace o rozhodnutích soudů i dalších písemnostech obsažených v insolvenčním spisu. Veřejně přístupný insolvenční rejstřík je tak nezbytným institutem stávající úpravy insolvenčního práva; součástí insolvenčního rejstříku je nejen seznam dlužníků, z něhož lze zjistit informaci o insolvenčním řízení konkrétního dlužníka, ale též jednotlivé insolvenční spisy. Právě ty obsahují údaje, z nichž je zřejmé, u kterého soudu je insolvenční řízení vedeno a v jaké fázi se nachází. K tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. ledna 2014, sen. zn. 29 NSČR 11/2012, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. června 2025, sen. zn. 29 NSČR 46/2023, jakož i judikaturu uvedenou v jeho důvodech.

33. Soudní exekutor sdělil žalovanému, že se vůči dovolateli má vést insolvenční řízení, již v roce 2017 a před zastavením exekučního řízení mu zaslal žádost ze dne 12. listopadu 2019 o souhlas se zastavením exekuce (s doložkou § 101 odst. 4 o. s. ř., podle níž bude předpokládat - nevyjádří-li se žalovaný ve stanovené lhůtě - že se zastavením exekuce souhlasí), která obsahovala (mimo jiné) informace o insolvenčním soudu a spisové značce insolvenčního řízení; stejné údaje obsahovalo i odůvodnění usnesení o zastavení exekuce ze dne 10. prosince 2019. Pravdivost těchto údajů žalovaný mohl sám prověřit z insolvenčního rejstříku, a to tím spíše, že byl v exekučním řízení kvalifikovaně zastoupen.

34. Z R 35/2012, R 18/2022 i z tam označené literatury se podává, že pro řádné pokračování v zahájeném řízení nepostačuje vždy obecný závěr, že věřitel součinnost se soudem sám nevyvíjí, svými úkony však průběhu řízení a jeho skončení rozhodnutím ve věci nebrání; v poměrech sporného řízení se například vyžaduje aktivita věřitele v tom, že má podat návrh na pokračování řízení přerušeno podle § 110 o. s. ř. (aby zabránil zastavení nalézacího řízení). Jakkoliv tedy soudní

exekutor v poměrech projednávané věci hrubě pochybil, věřitel dbalý svých práv, jenž hodlá řádně pokračovat v exekučním řízení (které má za cíl vymožení jeho pohledávky), má zabránit věcně nesprávnému zastavení exekučního řízení (nesouhlasem se zastavením exekuce, či podáním odvolání proti usnesení o zastavení exekuce), jestliže jeho zjevnou nesprávnost je schopen bez obtíží zjistit. Požadavek, aby věřitel čerpal pro svůj procesní postup informace z veřejně dostupného informačního systému, není nepřiměřený (s ohledem na minimální časovou a finanční náročnost v porovnání s následkem, který nečinnému věřiteli hrozí). Skutečnost, že insolvenční rejstřík plní svou informační funkci i ve vztahu k žalovanému, je zřejmá i z toho, že žalovaný podal v rámci probíhajícího insolvenčního řízení včasnou přihlášku pohledávek.

35. Jinak řečeno, oprávněný nepokračuje řádně v zahájeném exekučním řízení, jestliže souhlasí se zastavením exekuce, popřípadě nepodá odvolání proti usnesení, kterým je exekuce zastavena podle § 268 odst. 1 písm. h/ o. s. ř. a § 52 odst. 1 exekučního řádu z důvodu osvobození povinného od placení pohledávek (§ 414 insolvenčního zákona), za situace, kdy je z insolvenčního rejstříku zřejmé, že insolvenční řízení na majetek povinného se nevede a povinný tak není osvobozen od placení jeho pohledávky.

36. Pro úplnost lze doplnit, že vše doposud řečené by platilo i v případě, kdy by se promlčení pohledávek žalovaného a stavení promlčecí doby po dobu exekučního řízení neřídilo obecnou úpravou, ale zákonem č. 65/1965 Sb., zákoníkem práce; pohledávky žalovaného z titulu náhrady nákladů řízení totiž vznikly v rámci řízení o náhradu škody podle zákoníku práce. Úprava stavení promlčecí doby v § 261 odst. 3 zákoníku práce odpovídá § 112 obč. zák. (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. listopadu 2008, sp. zn. 21 Cdo 2958/2007, uveřejněný pod číslem 80/2009 Sb. rozh. obč.) a rovněž promlčecí doba pro uplatnění vykonatelné pohledávky činí 10 let (srov. § 264 odst. 1 zákoníku práce a § 110 odst. 1 obč. zák.)

37. Dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř. tak byl uplatněn právem; Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), zrušil rozsudek odvolacího soudu a spolu s ním ze stejných důvodů i rozsudek insolvenčního soudu a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení (§ 243e odst. 1 a 2 o. s. ř.).

38. V rozsahu výroků, pro které vyloučil přípustnost dovolání podle § 238 odst. 1 písm. h/ o. s. ř. (srov. odstavec 15 odůvodnění shora), přitom Nejvyšší soud dovolání neodmítl (jako objektivně nepřijatelné) jen proto, že šlo o závislé výroky, jež musely být zrušeny při zrušení rozhodnutí ve věci samé (srov. shodně např. důvody usnesení velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 8. listopadu 2023, sp. zn. 31 Cdo 1178/2023, uveřejněného pod číslem 74/2024 Sb. rozh. obč.).

39. Právní názor Nejvyššího soudu je pro insolvenční soud a odvolací soud závazný. V novém rozhodnutí bude znovu rozhodnuto o náhradě nákladů řízení, včetně nákladů řízení dovolacího (§ 243g odst. 1 věta druhá o. s. ř.).

40. V další fázi řízení se insolvenční soud (v návaznosti na aktuální stav insolvenčního řízení vedeného na majetek žalobce) vypořádá i s otázkou trvání aktivní věcné legitimace žalobce k vedení odporového sporu poté, co insolvenční soud usnesením ze dne 20. února 2026, č. j. MSPH 90 INS 23203/2020-B-231 (zveřejněným v insolvenčním rejstříku dne 23. února 2026) zrušil oddlužení dlužníka a prohlásil konkurs na jeho majetek. Přitom nepřehlédne závěry, jež Nejvyšší soud k této otázce přijal v důvodech rozsudku ze dne 29. listopadu 2018, sen. zn. 29 ICdo 121/2016, uveřejněného pod číslem 117/2019 Sb. rozh. obč.

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)